

فهرست امام شناسی جلد (۱۱)

درس یکصد و پنجاه و یکم و صد و پنجاه و دوم
علم و معرفت به خدا عالی‌ترین سرمایه رهبر برای رهبری بشر است
شامل مطالب:

۱۱-۵۰

- ۱۲ علم و عرفان خداوندی از شرائط اولیه رهبری است
- ۱۴ انبیاء که أعلم علمای ربانی اُمّت‌ها بوده‌اند؛ مأمور به تشکیل حکومت بوده‌اند.
- ۱۶ پیغمبر عالم به غیب، طالبوت عالم را به ریاست لشکر برگزید.
- ۱۸ دین اسلام شرائط رهبری را، أعلمیت افراد اُمّت می‌داند.
- ۲۰ تعیین أعلم افراد اُمّت برای زمامداری، وظیفه حتمیه رسول الله است
- ۲۲ کلام سلمان فارسی و امیرالمؤمنین و امام حسن راجع به وجوب حکومت أعلم.
- ۲۶ بحث مؤلف با یک مرد سنی در لزوم پیروی از علی علیه‌السلام به ملاک أعلمیت.
- ۳۰ امیرالمؤمنین در علم مانند رسول خدا علیهما الصلوة و السلام بوده است.
- ۳۲ اشعار غزای حکیم سنائی در افضلیت امیرالمؤمنین علیه‌السلام.
- ۳۴ هیچکس مانند امیرالمؤمنین علیه‌السلام، عالم به کتاب خدا نبوده است.
- ۳۸ امیرالمؤمنین علیه‌السلام أعلم اُمّت، به علوم ظاهری و به علوم باطنی بوده است.
- ۴۲ علم امیرالمؤمنین علیه‌السلام، مانند علم خضر به حقایق و اسرار است.
- ۴۶ روایت وارده از امّ سلمه در حدیث منزله و فضائل امیرالمؤمنین علیه‌السلام.
- ۴۸ با این کمال و جمال، امیرالمؤمنین علیه‌السلام، معشوق حقیقی مکنات در عالم امکان است.

درس صد و پنجاه و سوم تا صد و پنجاه و ششم

۵۱-۱۳۳

پیرامون حدیث انا مدینة العلم و علیُّ بابها.

شامل مطالب:

- ۵۲ گفتار صاحب مجمع البیان، در تفسیر: وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا.
- ۵۴ گفتار ملا عبدالرزاق و صاحب تفسیر «بیان السعادة» در باره این آیه.

- روایات وارده در تفسیربرهان در معنای بیوت و أبواب آنها. ۵۶
- وجود ظاهر امامان، إذن دخول بیت رسول الله است. ۶۰
- استدلال ابن شهر آشوب به حدیث مدینه العلم بر عصمت و امامت. ۶۲
- اشعار فحول از علماء در باره باب مدینه علم: أميرالمؤمنین علیه السلام. ۶۴
- روایات وارده از عامه و خاصه، در باره حدیث أنا مدینه العلم و علی بابها ۶۶
- روایات خاصه و عامه در باره مدینه الحکمة. ۷۸
- روایات وارده راجع به مدینه الفقه. ۸۴
- مشایخ عامه که حدیث أنا مدینه العلم و علی بابها را روایت کرده اند. ۸۸
- روایات مشابه المضمون با روایت أنا مدینه العلم و علی بابها. ۱۰۰
- حاکم در «مستدرک» بر صحت حدیث أنا مدینه العلم و علی بابها اصرار دارد. ۱۰۶
- أبوصلت هروی، از بزرگان مشایخ ثقات است. ۱۰۸
- گناه أبوصلت نزد مشایخ عامه، تشیع اوست. ۱۱۰
- حافظ علائی و سیوطی، تصریح بر صحت این حدیث دارند. ۱۱۲
- ابن حجر عسقلانی و حافظ علائی، گفتار أبوالفرج ابن جوزی را رد می کنند. ۱۱۴
- أبوصلت هروی، از ثقات شیعه و از رؤات آنهاست. ۱۱۶
- روایت مجعول أبوبکر اساسها، و عمرحیطانها، و عثمان سقفاها. ۱۲۴
- رد ابن حجر هیتمی به ذلله واهیه و احادیث مجعوله رکیکه. ۱۲۶
- أبیات ابن فهد هاشمی و شیخ کاظم اُزری، و خاتمه بحث. ۱۳۱

۱۳۷-۲۶۵

درس صد و پنجاه و هفتم تا صد و شصتم قضایا و محاکمات أميرالمؤمنین علیه السلام شامل مطالب:

- روایت شیعه و عامه در اینکه مراد از الذین یعلمون ائمه طاهرین هستند. ۱۳۸
- در میان اصحاب و جمیع امت، أميرالمؤمنین علیه السلام مقام اول علم را دارند. ۱۴۰
- عبارات رسول خدا در باره علم أميرالمؤمنین علیهما الصلاة و السلام. ۱۴۲
- مباحثه امام صادق علیه السلام با ابن ابی لیلی در علم أميرالمؤمنین علیه السلام. ۱۴۴
- علمانی که قضایا و محاکمات أميرالمؤمنین علیه السلام را ذکر کرده اند. ۱۴۸
- دعای رسول خدا به أميرالمؤمنین علیهما السلام: اللَّهُمَّ اهدِ قَلْبَهُ وَ ثَبِّتْ لِسَانَهُ. ۱۵۱
- حکم به إلحاق بچه متولد، به یکی از ملّعیان: و غرامت قیمت بقیه به حساب سهام. ۱۵۲
- با امتحان وزن شیر معلوم کرد که پسر و دختر متعلق به کدام زن است. ۱۵۸
- اعتراف عمر به حقانیت علی علیه السلام در خلافت. ۱۶۰
- معین ساختن غلام را از آقا ۱۶۲

- ۱۶۴ دو نفر که هشت رغیف نان داشتند؛ و در حقّ خود نزاع کردند.
- ۱۶۶ در چهار نفری که در حفرة شیر افتادند و هلاک شدند.
- ۱۷۶ حکم حضرت بر تثلیث دیه بر سه زن بازیگر: قَارِصَه، قَامِصَه، وَاِصَه.
- ۱۷۸ قضاوت امیرالمؤمنین علیه السلام راجع به گاوی که حماری را کشته بود.
- ۱۸۴ به اعتراف آوردن زنی که انکار پسر خود را می نمود.
- ۱۸۸ در باره دو مردی که نزد زنی امانتی را گذارده؛ و قصد خیانت داشتند.
- ۱۹۰ برداشتن حدّ از مجنونه زانیه ای که غَمَرُ امر به سنگسار او کرده بود.
- ۱۹۴ منع امیرالمؤمنین علیه السلام از رجم زانیه ای که حامله بود.
- ۱۹۸ منع امیرالمؤمنین علیه السلام از رجم زنی که شش ماهه زائیده بود.
- ۲۰۴ عثمان زن مظلومی را بر اثر ندانستن حکم، سنگسار کرد.
- ۲۰۶ تیغات سوء حکومت غاصبان.
- ۲۰۷ اشعار خزیمه بن ثابت انصاری در وقت بیعت با امیرالمؤمنین علیه السلام.
- ۲۱۰ ابوبکر معنای کَلَّأه را نمی دانست.
- ۲۱۸ ابوبکر معنای کَلَّأه را در قرآن نمی دانست.
- ۲۲۰ ابوبکر و عمر تا مردند؛ معنای کَلَّأه را ندانستند.
- ۲۲۲ اعتراض عالم یهودی به ابوبکر در مکان خدا؛ و جواب امیرالمؤمنین علیه السلام و اسلام یهودی.
- ۲۲۶ عُثْلُوّ مقام امیرالمؤمنین علیه السلام و حقارت ابوبکر؛ عمر او را بزرگ احمق می خواند.
- ۲۲۸ جهل شیخین به مسائل شرعیّه.
- ۲۳۰ اعتراف عمر به آن که: كُلُّ أَحَدٍ أَقْفَهُ مِنْ عَمْرٍ.
- ۲۳۲ استدلال قدامه بر حلیّت خمر برای مؤمن و پذیرفتن عمر.
- ۲۳۴ دیه جنین و بریدن سر میت را بعد از موت.
- ۲۳۸ در باره زینت آلات مکه مکرمه و حکم حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام به اِبْقَاءِ آن.
- ۲۴۲ قضیه تُبَّع و عدم تعدی او به جواهرات کعبه.
- ۲۴۴ حمله وهابی ها به کربلا؛ و هدم قبور امامان بقیع.
- ۲۴۸ سُغُودی ها همانند پهلوی، کمر خود را برای هدم اسلام بسته اند.
- ۲۵۰ جنایات رضاخان پهلوی در کشور ایران.
- ۲۵۲ جواز ساختن قبور ائمه علیهم السلام؛ و اِهْدَاءِ فرش و چراغ.
- ۲۵۴ نماز خواندن در کنار قبر امام معصوم، از افضل طاعات است، در اشعار بحر العلوم (ره).
- ۲۵۶ نماز گزاردن در کنار قبر امام معصوم، از نماز در کعبه افضل است.
- ۲۵۸ نهی عمر از گریه بر میت.
- ۲۶۰ گفتار عمر به حَجَرِ الْأَسْوَد: لَا تُضْرَبُ وَلَا تُتَفَع.
- ۲۶۲ بخاری و مسلم، مناقب امیرالمؤمنین علیه السلام را از روایات حذف می نماید.

قصیده شیوای خوارزمی؛ وروایت او در بارهٔ امیرالمؤمنین علیه‌السلام.

۲۶۳

۲۶۹-۳۵۶

درس صد و شصت و یکم تا صد و شصت و پنجم
قضایای شگفت انگیز امیرالمؤمنین علیه‌السلام
شامل مطالب:

- ۲۷۰ معنای حکمت که در قرآن کریم وارد شده است.
- ۲۷۲ علم امیرالمؤمنین علیه‌السلام همانند آدم بود، و پیامبر او را اَقْضَى اُمّت دانست.
- ۲۷۴ علوم امیرالمؤمنین علیه‌السلام، قابل قیاس با علوم جمیع مردم نیست.
- ۲۷۶ خطبهٔ نهج البلاغه در لزوم پیروی از ابواب مدینه علم.
- ۲۸۲-۲۹۹ بیست و چهار خبر از ابن ابی‌الحدید در فضائل اختصاصی امیرالمؤمنین علیه‌السلام.
- ۳۰۰ علت کنار زدن امیرالمؤمنین علیه‌السلام را، جهل به مقام الوالی او بود.
- ۳۰۴ قسمت کردن امیرالمؤمنین علیه‌السلام، هفده شتر را به نسبت نصف و ثلث و تسع.
- ۳۰۶ جواب بالبداهة حضرت در عددی که به ۲ تا ۱۰ قابل قسمت است.
- ۳۱۰ سؤال از امیرالمؤمنین علیه‌السلام از سهم الارث زن بر فراز منبر، و مسئلهٔ مَبْتَرِيَّة.
- ۳۱۳ سؤال زنی از سهم الارث خود و مسئلهٔ دیناریَّة.
- ۳۱۶ نهی امیرالمؤمنین علیه‌السلام از بول کردن در آب جاری و در هوا.
- ۳۱۸ طریق تعیین ارش و دیهٔ منافع اعضاء: چشم و گوش و زبان.
- ۳۲۲ تعیین دیهٔ کوتاه شدن نفس.
- ۳۲۴ حکم حضرت در تعیین وزن قید پای غلام، و در کیفیت تعیین وزن فیل.
- ۳۲۶ حکم امیرالمؤمنین علیه‌السلام در بارهٔ مردی که می‌خواستند او را دو بار قصاص کنند.
- ۳۲۸ حکم امیرالمؤمنین علیه‌السلام به جواز ازدواج زنی که شوهر او عین بوده است.
- ۳۳۲ امتناع فضّه از مقاربت؛ و گفتار عمر: شعرة من آل ابيطالب اُفقه من عدی.
- ۳۳۴ حکم امیرالمؤمنین علیه‌السلام در بارهٔ کفارة حاجبانی که تخم شتر مرغ را صید کرده بودند.
- ۳۳۸ حکم امیرالمؤمنین علیه‌السلام در بارهٔ دیهٔ جنینی که مادرش او را از ترس عمر سقط کرد.
- ۳۴۰ رجوع عمر به امیرالمؤمنین علیه‌السلام در عدهٔ طلاق کنیز.
- ۳۴۲ حل نمودن امیرالمؤمنین علیه‌السلام عبارات مشکلی را که حذیفه برای عمر گفت.
- ۳۴۴ زنی به عمر شکایت کرد که: شوهر من شب زنده دار است؛ و روزها روزه.
- ۳۴۶ حکم امیرالمؤمنین علیه‌السلام به تبرئهٔ زنی که از روی اضطرار زنا کرده بود.
- ۳۴۸ تجسس شبانهٔ عمر از خانهٔ ابو محجن شرابخوار.
- ۳۵۲ استفادهٔ آن حضرت در داوری از آیات قرآن کریم.
- ۳۵۳ قرائت من درآوردی عمر در آیهٔ سابقون.
- ۳۵۷ ملحقات (این موارد در محلّ خود با علامت ستاره: * مشخص شده است)